

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 16.02.1966 Časová verzia predpisu účinná od: 01.03.1966 do: 31.05.1967

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

9

VYHLÁŠKA

Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky

zo 4. februára 1966

o vykonávaní kontroly a štatistiky cien

Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky po dohode so Štátnou komisiou pre financie, ceny a mzdy a s ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 45 zákona č. 23/1963 Zb. o ľudovej kontrole a o národohospodárskej evidencii:

Prvá časť

Kontrola cien

§ 1

Úlohy v oblasti kontroly cien

Úlohou orgánov a organizácií, ktoré vykonávajú kontrolu cien, je kontrolovať, či vývoj cien je v súlade s celospoločenskými záujmami, či sa dodržiava ustanovená úroveň cien, či sa dodržiava predpísaný postup pre tvorbu cien výrobkov, výkonov, činností a služieb poskytovaných za peňažnú náhradu socialistickými organizáciami (ďalej len „výrobky“), či sa dodržiavajú ceny a podmienky, za ktorých boli ceny ustanovené. Kontrolné orgány sú povinné včas signalizovať, ako niektoré ceny pôsobia negatívne na rozvoj národného hospodárstva alebo ak je porušovaná cenová disciplína a navrhovať, príp. robiť opatrenia na nápravu.

Vykonávanie kontroly cien

§ 2

Kontrolu cien vykonávajú v rozsahu a spôsobom ustanoveným touto vyhláškou nadriadené štátne orgány a socialistické organizácie na všetkých stupňoch riadenia a orgány poverené kontrolou cien podľa osobitných predpisov.

§ 3

1. Nadriadené orgány sú povinné v rámci svojej pôsobnosti kontrolovať tvorbu cien, dodržiavanie cien a podmienok, za ktorých boli ceny ustanovené, a dodržiavanie predpisov o zverejňovaní maloobchodných cien, dodržiavanie ustanovenej úrovne cien, vývoj cien a cenových relácií, odchýlok realizačných cien od smerných limitných cien, vývoj štruktúry cien a obchodného rozpätia, dodržiavanie predpisov o evidencii a štatistike cien.
2. Predpisy o koordinácii a metodickom riadení kontroly platia aj pre kontrolu cien.

Formy a metódy kontroly cien

§ 4

1. Orgány vykonávajúce kontrolu cien robia túto kontrolu formou previerok plnenia povinností na úseku cien a formou kontrolných rozborov. Kontrola cien sa vykonáva aj v rámci periodických revízií hospodárenia.*)
2. Metodické pokyny pre kontrolnú činnosť platia aj pre kontrolu cien.

§ 5

1. Kontrolné rozborov obsahujú podľa podmienok a potrieb jednotlivých odvetví národného hospodárstva spravidla
 - a) v oblasti veľkoobchodných cien zhodnotenie vývoja veľkoobchodných cien, ako zmien cien, vplyvu cien nových výrobkov a účinnosti cien, rozbor vzťahu medzi vývojom cien a vývojom zložiek ich štruktúry, rozbor odchýlok realizačných veľkoobchodných cien od smerných limitných cien;
 - b) v oblasti maloobchodných cien zhodnotenie vývoja maloobchodných cien a obchodného rozpätia, vzájomných realizácií cien a ich účinnosti, vzťah medzi maloobchodnými cenami, veľkoobchodnými a obchodnými cenami.
2. Rozsah kontrolných rozborov vykonávaných na jednotlivých stupňoch riadenia určuje ústredný orgán.

§ 6

1. Orgány vykonávajúce kontrolu cien ukladajú, príp. navrhujú v prípadoch porušenia cenových predpisov a ustanovených cien opatrenia podľa platových predpisov voči pracovníkom, ktorí ich porušenie zavinieli.
2. Čerpanie neoprávnene získaných prostriedkov upravujú ustanovenia § 30 vyhlášky Štátnej komisie pre financie, ceny a mzdy č. 8/1966 Zb. o tvorbe, kontrole a štatistike cien.

Druhá časť

Štatistika cien

Vykonávanie štatistiky cien

§ 7

Výrobné podniky

Výrobné podniky v rozsahu ustanovenom nadriadeným orgánom

- a) vedú evidenciu veľkoobchodných, obchodných a podnikových cien nimi vyrábaných výrobkov podľa kategórií cien a podľa jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov,
- b) vedú časové rady veľkoobchodných cien nimi vyrábaných výrobkov,
- c) vypočítavajú priemerné veľkoobchodné ceny za určené obdobia pri výrobkoch, pri ktorých dochádza k zmenám cien počas sledovaného obdobia (časové priemery cien),
- d) vypočítavajú jednoduché, skupinové a odborové indexy veľkoobchodných cien; preto sledujú ukazovatele potrebné na ich výpočet,
- e) sledujú štruktúru veľkoobchodných cien vybratých výrobkov, zostavujú časové rady ich jednotlivých zložiek a sledujú ich vývoj pomocou obdobných indexov ako pri veľkoobchodných cenách,
- f) vykonávajú rozborov vývoja veľkoobchodných cien a ich štruktúry,
- g) poskytujú štatistické údaje nadriadenému orgánu.

§ 8**Podniky zahraničného obchodu**

Podniky zahraničného obchodu v rozsahu ustanovenom Ministerstvom zahraničného obchodu

- a) pri dovážaných a vyvážaných výrobkoch vedú úplnú evidenciu veľkoobchodných cien podľa kategórií, zahraničných cien, rozdielových ukazovateľov tovaru československého zahraničného obchodu a devízových koeficientov,
- b) zostavujú pri vybratých výrobkoch časové rady zahraničných cien a vypočítavajú ich jednoduché a skupinové indexy; preto sledujú ukazovatele potrebné na ich výpočet,
- c) sledujú a analyzujú vývoj veľkoobchodných cien vo vzťahu k docieleným cenám franko československé hranice, vzťah docielených zahraničných cien k cenám svetovým (porovnateľný tovar a porovnateľné teritórium), štruktúru cien dovážaných a vyvážaných výrobkov,
- d) pri výrobkoch, ktoré sú predmetom vývozu a dovozu, obstarávajú pre odborové riaditeľstvá a výrobné ministerstvá v nevyhnutnom rozsahu svetové ceny, docielené ceny franko československé hranice a skutočné rozdielové ukazovatele,
- e) vykonávajú rozbery vývoja cien,
- f) poskytujú v predpísanom rozsahu štatistické údaje ústredným orgánom.

§ 9**Obchodné podniky**

Obchodné podniky a podniky (družstvá), ktoré predávajú spotrebné výrobky alebo poskytujú platené služby a sú poverené pôsobnosťou v tvorbe cien, v rozsahu ustanovenom nadriadeným orgánom

- a) vedú evidenciu maloobchodných cien nimi predávaných výrobkov podľa kategórií cien a podľa jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov,
- b) vedú časové rady maloobchodných cien vybraných výrobkov,
- c) vypočítavajú jednoduché, skupinové a odborové indexy maloobchodných cien; preto sledujú ukazovatele potrebné na ich výpočet,
- d) ak dôjde počas sledovaného obdobia k zmene maloobchodných cien, vypočítavajú priemerné ceny za sledované obdobie (časové priemery cien), a ak nie sú maloobchodné ceny miestne jednotné, vypočítavajú z nich aj priemerné ceny za podnik (miestne priemery cien),
- e) vykonávajú rozbery vývoja maloobchodných cien.

§ 10**Odborové riaditeľstvá**

1. Odborové riaditeľstvá v rozsahu ustanovenom ústredným orgánom

- a) vedú evidenciu cien výrobkov, ktoré vyrábajú nimi riadené organizácie, a evidenciu nimi ustanovených cien,
- b) vedú časové rady cien (pevných, volných a realizačných cien zaradených do kategórie limitných cien), ako aj ďalšie údaje nevyhnutné pre výpočet cenových indexov na základe údajov evidovaných v nimi riadených podnikoch,
- c) vypočítavajú priemery cien výrobkov a vedú ich časové rady,
- d) vypočítavajú indexy cien za skupiny výrobkov a za celé výrobné odbory podľa kategórií cien, pokiaľ tieto indexy nevypočítavajú podniky,
- e) sledujú v potrebnom rozsahu štruktúru veľkoobchodných cien výrobkov zaradených do indexov cien ústredne sledovaných, príp. ďalších výrobkov,

- f) pri výrobkoch, ktoré sú predmetom vývozu, vedú podľa údajov podniku zahraničného obchodu evidenciu docielených zahraničných cien franko československé hranice, rozdielových ukazovateľov a svetových cien,
 - g) vykonávajú rozbor vývoja maloobchodných a veľkoobchodných cien a štruktúry veľkoobchodných cien,
 - h) poskytujú štatistické údaje ústredným orgánom.
2. Tieto ustanovenia platia primerane aj pre riadiace národné výbory a krajské zväzy družstiev.

§ 11

Ústredné orgány

1. Ústredné orgány
 - a) vedú evidenciu pevných a limitných cien ustanovených v ich pôsobnosti, príp. podľa podkladov z odborových riaditeľstiev,
 - b) vykonávajú rozbor vývoja cien,
 - c) ustanovia rozsah povinností na úseku štatistiky cien pre nimi riadené organizácie.
2. Tieto ustanovenia platia primerane aj pre krajské národné výbory.
3. Ministerstvo zahraničného obchodu sleduje vývoj vzťahov veľkoobchodných cien k docieleným zahraničným cenám franko československé hranice na základe vypočítaného rozdielového ukazovateľa pri vybratých vyvázaných a dovázaných výrobkoch, vykonáva rozbor dosiahnutých zahraničných cien vo vzťahu k svetovým cenám a vypočítava cenový index a index fyzického objemu týchto výrobkov.

§ 12

Lehoty štatistických informácií

1. Evidencia cien a časové rady sa vedú bežne.
2. Lehoty na predkladanie štátnych štatistických výkazov ustanoví Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky a na plnenie ostatných povinností v oblasti cien príslušný ústredný orgán.

Tretia časť

Záverečné ustanovenia

§ 13

1. Výnimky z ustanovení tejto vyhlášky povoľuje podľa potrieb riadenia jednotlivých odvetví národného hospodárstva Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi.
2. Zrušujú sa Zásady kontroly cien v miestnom hospodárstve a vo výrobných družstvách vydané bývalým Ministerstvom štátnej kontroly (príloha čiastky 5/1960 Zbierky inštrukcií pre výkonné orgány národných výborov).

§ 14

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. marcom 1966.

Minister-predseda:

Majling v. r.

*) Pravidlá pre vykonávanie periodických revízií hospodárenia [č. 112/1965 Zb.]

